

Амерички председник Доналд Трамп најавио је да ће удвостручити царине на челик и алуминијум из Турске, што је изазвало додатни пад турске лире. Трамп је на Твитеру навео да односи САД с Турском "нису сада добри".

"Управо сам одобрио удвостручење Царина на челик и алуминијум у погледу Турске док њена валута, турска лира, нагло пада у односу на наш веома снажан Долар! Алуминијум ће сада бити на 20 одсто и челик на 50 одсто", навео је Трамп.

Турска лира је данас већ пала 10 одсто услед страховања инвеститора око економске политике председника Реџепа Тајипа Ердогана и санкција САД.

После Трамповог твита, лира је додатно пала. Један од окидача скорашњег пада валуте је сукоб са САД око затвореног америчког свештеника у Турској која га оптужује за шпијунажу и тероризам у вези с покушајем пуча пре две године.

Турски председник Реџеп Тајип Ердоган позвао је грађане да не брину после наглог пада валуте, али и позвао их да промене своје девизе у лире.

"То ће бити одговор мог народа на оне који воде економски рат против нас", рекао је Ердоган.

Вашингтон тражи ослобађање свештеника и увео је финансијске санкције двојици турских министара, а упозорио је и на могуће додатне казне. Састанак на високом нивоу у среду у Вашингтону званичника Турске и САД о затвореном свештенику није донео решење.

Инвеститори су забринути и због Ердоганове економске политике. Турски председник врши притисак на централну банку да не подиже каматне стопе како би се наставило подстицање привредног раста. Он тврди да више камате воде већој инфлацији, што је у супротности с оним што каже стандардна економска теорија.

Независни аналитичари оцењују да би централна банка требало да подигне референтне камате да обузда инфлацију и подржи лиру.

Сурвала се турска лира

Турска лира данас је нагло пала, доводећи у питање финансијску стабилност земље, пошто су инвеститори забринути за неортодоксне економске политике председника Реџепа Тајипа Ердогана и спора са САД који је довео до санкција.

Лира је данас пала на рекордно низак ниво према долару - 6,24 лире за један долар, после чега се опоравила на 5,92, али је то и даље огромних седам одсто пада у једном дану. Турска валута је пала 66 одсто од почетка године, што је поскупело робу у Турској, а и уздрмало поверење страних инвеститора.

Један од окидача новог пада валуте је сукоб са САД око затвореног америчког свештеника у Турској која га оптужује за шпијунажу и тероризам у вези с покушајем пуча пре две године.

Вашингтон тражи ослобађање свештеника и увео је финансијске санкције двојици турских министара, а упозорио је и на могуће додатне казне. Састанак на високом нивоу у среду у Вашингтону званичника Турске и САД о затвореном свештенику није донео решење.

Ако они имају долар, ми имамо народ и Алаха

Ердоган је јуче представио пад валуте као "кампању" да наштети Турској и позвао народ да не брине.

"Ако они имају њихов долар, ми имамо народ, имамо Алаха", рекао је турски председник.

Прошле недеље, Ердоган је позвао Турке да пребаце стране валуте и злато у лиру како би помогли турској валути. Министар финансија Берат Албајрак, који је Ердоганов зет, требало би данас да представи обресе новог економског модела.

Пад вредности валуте је посебно болан за Турску зато што велики део свог привредног раста финансира страним инвестицијама. Падом лире, повећава се и дуг турских компанија и домаћинства која имају дуг у страној валути. Заједно с инфлацијом од скоро 16 одсто, то је је нанело доста штете турској привреди. Страни инвеститори би могли повући свој новац, што би појачало пад валуте и вероватно довело до финансијске нестабилности.

Турске невоље одразиле су се и на светска тржишта и гурнула надолу берзанске индексе, док су ојачале долар, који трговци купују у време криза.

Данас је евро пао на најнижи ниво према долару у последњих 13 месеци, пошто је Фајненшал тајмс (Финанциал Тимес) јавио да је Европска централна банка забринута за могуће губитке у банкама из еврозоне које рад у Турској.

Аналитичари оцењују да би могло бити губитака за банке, али да турски економски проблеми не представљају велику претњу за Европу или друге велике привреде, као што су САД.

(Бета)